

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 385/2021-10

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Rastislava Kaššáka (sudca spravodajca) a sudcov Jany Baricovej a Miloša Maďara v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľky [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpenej JUDr. Danielom Tarbajom, advokátom, Zámocká 28, Stropkov, proti postupu Okresného súdu Prešov v konaní vedenom pod sp. zn. 13 Csp 214/2018 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľky

1. Sťažovateľka sa ústavnou sťažnosťou doručenou Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) 13. septembra 2021 domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a podľa čl. 38 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“), ako aj svojho práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Prešov (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 13 Csp 214/2018 (ďalej aj „napadnuté konanie okresného súdu“). Navrhuje v napadnutom konaní okresnému súdu prikázať konať bez zbytočných prieťahov a domáha sa priznania primeraného finančného zadosťučinenia v sume 3 000 eur.

2. Podstatou ústavnej sťažnosti je tvrdenie sťažovateľky o nečinnosti okresného súdu v napadnutom konaní, ktoré začalo na základe ňou podanej žaloby 8. novembra 2018. Žalobou si sťažovateľka voči obchodnej spoločnosti [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] (ďalej len „žalovaná“), uplatnila nárok na priznanie primeraného finančného zadosťučinenia v sume 1 584,30 eur (z dôvodu porušenia práv a povinností stanovených normami spotrebiteľského práva a judikovaných rozsudkom okresného súdu č. k. 17 Csp 198/2016-42 z 23. augusta 2017, pozn.). Žalovaná sa k žalobe vyjadrila podaním sťažovateľke doručeným 8. januára 2019, ku ktorému sťažovateľka nepodalala repliku, pretože to nepovažovala za potrebné. V dôsledku nečinnosti

okresného súdu podala 29. júla 2021 sťažnosť na prietahy predsedovi okresného súdu, na ktorú však nedostala relevantnú odpoveď.

3. Sťažovateľka tiež argumentovala, že problematiku týkajúcu sa rozhodovania o nároku na priznanie primeraného finančného zadosťučinenia v spotrebiteľskom práve nie je možné hodnotiť ako skutkovo, procesne a ani právne zložitú. Dodala, že už podanú žalobu koncipovala tak, aby okresný súd mal k dispozícii všetky relevantné skutočnosti a podklady potrebné pre rozhodnutie.

II.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

4. Podstatou ústavnej sťažnosti je porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a podľa čl. 38 ods. 2 listiny, ako aj práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom okresného súdu v napadnutom konaní. Sťažovateľka namieta nečinnosť okresného súdu, ktorý takmer tri roky od podania žaloby nevydal meritórne rozhodnutie a neurobil ani relevantný procesný úkon smerujúci k jeho vydaniu.

5. Ústavný súd predovšetkým zdôrazňuje, že v prípade ústavných sťažností namietajúcich porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy takéto ústavné sťažnosti odmieta ako zjavne neopodstatnené, ak celková dĺžka konania pred súdom nesignalizuje reálnu možnosť zbytočných prietahov, resp. ak argumenty v ústavnej sťažnosti v čase jej podania nepreukázali takú intenzitu porušenia označeného základného práva, aby bola ústavná sťažnosť prijatá na ďalšie konanie. K iným dôvodom zakladajúcim záver o zjavnej neopodstatnenosti ústavnej sťažnosti nesporne patrí aj ústavnoprávny rozmer, resp. ústavnoprávna intenzita namietaných pochybení, resp. nedostatkov v činnosti alebo rozhodovaní príslušného orgánu verejnej moci (súdu), ktorá je vždy posudzovaná v kontexte s konkrétnymi okolnosťami prípadu (m. m. I. ÚS 156/2019).

6. V súlade so svojou konštantnou judikatúrou ústavný súd zároveň uvádza, že nie každý zistený prietah v súdnom konaní má nevyhnutne za následok porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, resp. čl. 6 ods. 1 dohovoru (I. ÚS 550/2020), obzvlášť ak sa porušenie tohto práva namieta v konaní, ktoré z hľadiska svojho druhu a povahy netrvá tak dlho, aby sa dalo uvažovať o zbytočných prietahoch.

7. S poukazom na už uvedené východiská ústavný súd pristúpil k posúdeniu ústavnej sťažnosti sťažovateľky. Napadnuté konanie ako celok trvá od podania žaloby sťažovateľky do prerokovania tejto ústavnej sťažnosti ani nie tri roky. Ústavný súd overovaním aktuálneho stavu ústavnou sťažnosťou napadnutého konania na okresnom súde zistil, že vo veci bolo okresným súdom nariadené pojednávanie na 12. október 2021. Samotná sťažovateľka v podanej ústavnej sťažnosti tvrdí, že v žalobe uviedla všetky podstatné skutkové a právne okolnosti potrebné pre rozhodnutie vo veci. V súvislosti s tým ústavný súd poukazuje aj na § 157 Civilného sporového poriadku, z ktorého vyplýva, že súd postupuje v konaní tak, aby sa mohlo rozhodnúť rýchlo a hospodárne, spravidla na jedinom pojednávaní s prihliadnutím na povahu konania.

8. V tomto kontexte ústavný súd poukazuje aj na rozhodovaciu prax a judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESĽP“) v obdobných veciach, podľa ktorej v civilných veciach dĺžka súdneho konania na jednom stupni v trvaní dvoch až troch rokov v závislosti od povahy veci nie je v rozpore s právom na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru

(napr. Humen proti Poľsku, rozsudok z 15. 10. 1999, body 58 a 69, Calvelli a Ciglio proti Taliansku, rozsudok zo 17. 1. 2002, body 64, 65 a 66).

9. Ústavný súd vzhľadom na sťažovateľkou predostreté argumenty uvádza, že postup okresného súdu v napadnutom konaní sa určite môže javiť ako nie celkom optimálny, najmä s poukazom na to, že prvé pojednávanie vo veci je nariadené až s určitým pomerne väčším časovým odstupom. Uvedený nedostatočne optimálny postup okresného súdu však podľa názoru ústavného súdu, najmä s prihliadnutím na konkrétne okolnosti uvedené nižšie, nedosahuje takú intenzitu, ktorá by po prípadnom prijatí ústavnej sťažnosti na ďalšie konanie umožňovala ústavnému súdu dospieť k záveru o porušení sťažovateľkou namietaných práv podľa ústavy, listiny a dohovoru v ústavnoprávne relevantnej intenzite.

10. V tejto súvislosti tak ústavný súd prihliadal najmä na celkovú doterajšiu dobu trvania napadnutého konania (necelé tri roky, pozn.), ktorú aj s ohľadom na judikatúru ESĽP nehodnotí ako spôsobilú bez ďalšieho viesť k záveru o jej neprimeranosti. Do úvahy ústavný súd zobral aj predmet sporu (nárok na priznanie primeraného finančného zadost'učinenia, pozn.), ktorý, aj keď je pre samotnú sťažovateľku zaiste dôležitý, nepatrí do kategórie tzv. citlivých konaní, ktoré by si vyžadovali zo strany vo veci konajúceho súdu osobitný prístup (ako je to napríklad v prípade pracovnoprávných sporov alebo v konaniach vo veci starostlivosti o maloletých, pozn.). Ďalšou zásadnou okolnosťou, ktorú ústavný súd pri rozhodovaní o podanej ústavnej sťažnosti zohľadnil, je existencia objektívnej skutočnosti (prítomnosť ochorenia COVID-19 a naň nadväzujúce aj zákonné obmedzenia vydané v záujme zamedzenia šírenia tohto ochorenia, pozn.). Je potrebné v tejto súvislosti zdôrazniť, že v priebehu takmer celého roku 2020, ako aj relevantnej časti roku 2021 okresný súd, tak ako aj iné súdy, objektívne musel danej situácii prispôbiť svoju činnosť, keď sa vykonávali pojednávania len v neodkladných veciach, čo však nie je prípad žaloby podanej sťažovateľkou. Pretože v prípade napadnutého konania nie je možné rozhodnúť bez nariadenia a uskutočnenia pojednávania, ústavný súd pri posudzovaní celkovej doby trvania napadnutého konania prihliadal aj na tieto objektívne okolnosti sťažujúce uskutočnenie pojednávania v danej veci. Uvedenú objektívnu celospoločenskú situáciu ústavný súd koniec koncov už zohľadnil aj vo svojich niektorých predchádzajúcich rozhodnutiach, napr. vo veciach pod sp. zn. I. ÚS 504/2020, I. ÚS 550/2020, I. ÚS 42/2021 či I. ÚS 126/2021. Napriek tomu okresný súd už nariadil pojednávanie vo veci, preto v súčasnej dobe nie je možné dospieť k záveru o absolútnej nečinnosti okresného súdu.

11. S poukazom na všetky uvedené skutočnosti tak ústavný súd v prípade napadnutého konania nedospel k záveru, že by sa okresný súd v rámci neho svojím postupom dopustil porušenia sťažovateľkou namietaných práv v takej ústavnoprávne relevantnej intenzite, ktorá by po prípadnom prijatí ústavnej sťažnosti na ďalšie konanie umožňovala ústavnému súdu dospieť k záveru o porušení sťažovateľkou namietaného základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a podľa čl. 38 ods. 2 listiny, ako aj práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, preto ústavný súd ústavnú sťažnosť sťažovateľky odmietol ako zjavne neopodstatnenú podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“).

12. Keďže ústavný súd ústavnú sťažnosť odmietol, bolo už bez právneho významu zaoberať sa ďalšími návrhmi sťažovateľky uvedenými v jej petite.

13. Na záver ústavný súd pripomína, že toto rozhodnutie nezakladá prekážku veci rozhodnutej v zmysle § 55 písm. a) zákona o ústavnom súde, a preto nebráni tomu, aby sa sťažovateľka domáhala ochrany svojich práv za predpokladu, že by v ďalšom priebehu napadnutého konania dochádzalo k zbytočným priet'ahom.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 29. septembra 2021

Rastislav Kaššák
predseda senátu